

2010/2011. tanév

Megyei/fővárosi forduló

I. kategória, 7-8. évfolyam

Írásbeli feladatlap

Megoldókulcs

Elért pontszám:

/ 81 pont

70%= 57 pont

Üdvözlünk Kedves Kolléga!

Köszönjük, hogy részt vesz ebben a munkában és ezzel is támogatja a könyvtárhasználati tehetséggondozást.

A versenyzői feladatlapot oly módon alakítottuk megoldókulccsá, hogy eredeti szerkezetét meghagytuk, és vastag dőlt betűkkel írtuk be a **helyes válasz(oka)t** és dőlt betűvel a *pontozási útmutatót*.

Kérjük, ügyeljenek az anonim javítás feltételeinek biztosítására! A javítás akkor kezdődhet meg, ha már az összes versenyző feladatlapja egy helyen van. A tanulók neve legkorábban az összes feladatlap kijavítása után kerülhet rá a feladatlapokra.

A javítás eredményét rögzítsék jegyzőkönyvben!

Élményekkel teli munkát kívánunk!

1.

Az anyaggyűjtéshez természetesen sokféle kézikönyvet is használtok. Társaidd a következő két fénymásolattal érkeznél az első megbeszélésre, de elfelejtetted ráírni a forrást. Szerencsére Te, gyakorlott könyvtárhasználóként legalább a kézikönyv típusát felismered.

a) Írd a másolat alá az alábbiak közül a megfelelőt!

bibliográfia, enciklopédia, lexikon, szótár, kronológia, statisztika, atlasz, peldatár

gyermekirodalom – tematikában és művészi eszközökben a gyermekek életkori sajátosságait figyelembe vevő vagy eredetileg a felnőtt-irodalomhoz tartozó, de a gyermekeknek is élményt nyújtó irodalmi művek összessége. A nemzeti irodalom szerves része, jellegzetességeinek, hagyományainak hordozója, az anyanyelvi műveltség legjelentősebb forrása, az esztétikai nevelés egyik megalapozója. Sajtó fóruma a →gyermeklap, gazdag önálló ága a →gyermekszínmű.

A romániai magyar ~ a sajátosan gazdag erdélyi népköltés és a helybeli irodalmi hagyományok talaján indult fejlődésnek. Ez jellemzi a hazai úttörők, Gáspár János nagyenyedi pedagógus (1816–1892) és a kalotaszegi Gyarmathy Zsigmondné Hóry Etelka (1845–1910)

lexikon

		Könyvek és füzetek a szerző nemzetisége szerint		
		száma		
Megnevezés		2006	2007	2008
AT	2,1			
EU-27	1,9			
IT	1,8			
SE	1,7			
DE	1,7			
PT	1,5			
NL	1,4			
SI	1,3			
FI	1,3			
HU	1,2			
GR	1,2			
EE	1,2			
CZ	1,1			
CY	1,1			
LV	0,9			
PL	0,8			
Kiadott könyv, füzet összesen		11 737	13 600	15 255
Ebből, %				
magyar		68,9	66,4	69,4
amerikai (USA)		13,9	15,4	12,8
angol		4,4	4,3	4,6
német		5,4	5,5	4,5
Ifjúsági és gyermekirodalom összesen		858	1 170	1 407
Ebből, %				
magyar		42,7	35,9	35,4
amerikai (USA)		9,8	25,3	26,3
angol		2,3	9,8	14,6
német		5,2	12,3	8,6

statisztika

- Minden helyesen megadott kifejezés egy pontot ér.
Összesen maximum 3 pont.

gyermekifjú ⑤ fn *irod* Serdülő ifjú. ~**intézmény** ③ fn *hiv* Gyermekek gondozásával, nevelésével foglalkozó intézmény. ~**irodalom** ④ fn Gyermekeknek való, nekik szánt irodalom. ~**játék** ③ fn **1.** Gyermekeknek való játékszer. **2.** Olyan játék, amelyet gyermekek szoktak játszani. ~**játszóter** ⑤ fn Gyermekek számára berendezett (elkerített) játszótér. ~**jegy** ⑤ fn **gyerekjegy** Gyermekek részére

szótár

1.	
2.	
3.	

2.A

A Nemzetközi Gyermekkönyvnap a Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsának (IBBY) kezdeményezése. A magyarországi tagszervezet egyik elnöke volt az az író, akit a képen látható szobor ábrázol. A blogra társaid egy rejtvényt készítették róla.

- a) Ellenőrzésül fejtsd meg a rejtvényt,
b) és írd a névtáblára az író teljes nevét!

1.	B	O	B	O	J	S	Z	A			
	2.	F	R	A	N	C	I	A			
	3.	M	Á	N	D	Y					
4.	C	H	R	I	S	T	I	N	E		
5.	V	A	L	A	K	I					
	6.	F	O	R	D	Í	T				
	7.	E	R	V	I	N					
8.	B	R	U	S	S	E	L				
9.	C	E	R	U	Z	A					
	10.	S	Z	K	L	A	B	O	N	Y	A
11.	K	Ö	N	Y	V	T	Á	R			

1. Török Sándor: Kököjszi és ...
2. Antoine de Saint-Exupéry nemzetisége
3. A Csutak könyvek szerzőjének vezetékneve
4. ... Nöstlinger, ötszörös Bécs Gyermekirodalmi Díjas író
5. Rövidítése: vki
6. Tolmácsol
7. A Bab Berci szerzőjének keresztnéve
8. Az Európai Unió fővárosa. Az ország egyik hivatalos nyelvén.
9. Irón
10. Mikszáth Kálmán szülőhelye
11. Bibliotéka magyarul

- Minden pontosan beírt vízszintes sor 1 pont.
Összesen 11 pont.
- A táblára írt vezetéknev 1 pont.
- A keresztnév további 1 pont.
- Összesen a teljes feladat max. 13 pont.

Források:

Borbély Sándor: *Kik írtak a gyerekeknek, A gyermek- és ifjúsági irodalom kislexikona A-tól Z-ig*, Bp., Unió, 1996

Székelyné Sipos Klára - Botosné Koscsó Ilona: *Ki kicsoda a mai magyar gyermekirodalomban? Életrajzi kislexikon kortárs írókról, költőkről*, Bp., OSZK KMK - Debrecen, Csokonai, bármely kiadás

bármely magyar értelmező kéziszótár
többféle általános és irodalmi lexikon
könyvtári katalógus

4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.

2.B

A fenti szerzőről további információkat is szeretnénk közölni. A blogbejegyzést azon napon tervezzük közzétenni, amelyik napon az író 85 éves lenne.

a) Melyik napra időzítünk? Hónap, nap:

április 23.

- *A pontos hónap 1 pont. a pontos nap 1 pont. Összesen 2 pont.*

b) A szobrot szülővárosában állították fel. Melyik ez a város?

Szeged

- *A pontosan megadott település 1 pont.*

c) Sorolj még fel három olyan író vagy költőt, akiknek köze volt a városhoz:

<i>Ady Endre</i>	<i>Heltai Jenő</i>	<i>Katona József</i>	<i>Pósa Lajos</i>
<i>Ambrus Zoltán</i>	<i>Herczeg Ferenc</i>	<i>Kelemen László</i>	<i>Radnóti Miklós</i>
<i>Babits Mihály</i>	<i>Ignác Rózsa</i>	<i>Kosztolányi Dezső</i>	<i>Szabó Dezső</i>
<i>Balázs Béla</i>	<i>Janus Pannonius</i>	<i>Krúdy Gyula</i>	<i>Szabó Lőri c</i>
<i>Benedek Elek</i>	<i>Jókai Mór</i>	<i>Mikszáth Kálmán</i>	<i>Tamási Áron</i>
<i>Bródy Sándor</i>	<i>József Attila</i>	<i>Móra Ferenc</i>	<i>Thury Zoltán</i>
<i>Dugonics András</i>	<i>Juhász Gyula</i>	<i>Móricz Zsigmond</i>	<i>Tinódi Lantos Sebestyén</i>
<i>Erdélyi József</i>	<i>Karinthy Frigyes</i>	<i>Péter László</i>	<i>Tömörkény István</i>
<i>Gárdonyi Géza</i>	<i>Kassák Lajos</i>	<i>Petőfi Zoltán</i>	<i>Veress Péter</i>

- *A fenti felsorolásban bármelyik 3 író elfogadható. Egyéb nevek esetén ellenőrizendő, hogy író-e és van-e köze Szegedhez! Írónként 1 pont. Összesen 3 pont.*

Add meg forrásodat!

Csiffáry Tamás (szerk.): Magyar irodalmi helynevek, Helynévszótár és kronológia, Bp., Könyvmíves Kvk. [2001]

Erős Zoltán: Magyar irodalmi helynevek A-tól Z-ig, Bratislava, Madách - Bp., Móra, 1985

2. bőv., átd. kiad., Bp., Kis-lant Kiadó, 1995 (vagy az é.n. is elfogadható, mert a kötetben nincs rajta)

3. bőv., átd. kiad., Bp., Akkord, 2004

- *Minden pontos adat 1 pont. Pontos bibliográfiai hivatkozás max. 5 pont.*
- *Bármely elterjedt adatsorrend és központozás elfogadható.*

d) A megfejtésben szereplő író műveinek összekeveredtek a szavai. Rakj rendet közöttük, írd le helyesen a címeiket. e) A felsorolásod legyen betűrendben!

történik vagyok hiszed Barnabás mosolyogni már mindig és akár tessék velem valami akár iskolás nem Bertalan

Akár hiszed, akár nem

Bertalan és Barnabás

Már iskolás vagyok

Mosolyogni tessék!

Velem indig történik valami

- *Az egész feladat összesen 17 pont (Szerkesztési hiba miatt csak 16 item van jelölve.)*

17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	

3.

Az EU-tagállamok közül írói az angol és a német szerzők a legismertebbek közé tartoznak.

a) Írd a táblázatba az idegen nyelvű eredeti mellé a magyar műcímét,

b) majd add meg a művek szerzőjének teljes nevét!

A gyűrűk ura, A két Lotti, A legyek ura, A végtelen történet, Karcsi és a csokoládégvár

Eredeti cím	Magyar cím	A szerző teljes neve
The Lord of the Rings	<i>A gyűrűk ura</i>	<i>J.R.R. Tolkien</i>
Charlie and the Chocolate Factory	<i>Karcsi és a csokoládégvár</i>	<i>Roald Dahl</i>
Die Unendliche Geschichte	<i>A végtelen történet</i>	<i>Michael Ende</i>
Lord of the Flies	<i>A legyek ura</i>	<i>William Golding</i>
Das doppelte Lottchen	<i>A két Lotti</i>	<i>Erich Kästner</i>

- *Minden megfelelő helyre írt magyar cím 1 pont. Összesen 5 pont.*
- *Minden teljes szerzői név 1 pont. Összesen 5 pont.*
- *A teljes feladat maximum 10 pont.*

33.	
34.	
35.	
36.	
37.	
38.	
39.	
40.	
41.	
42.	

4.

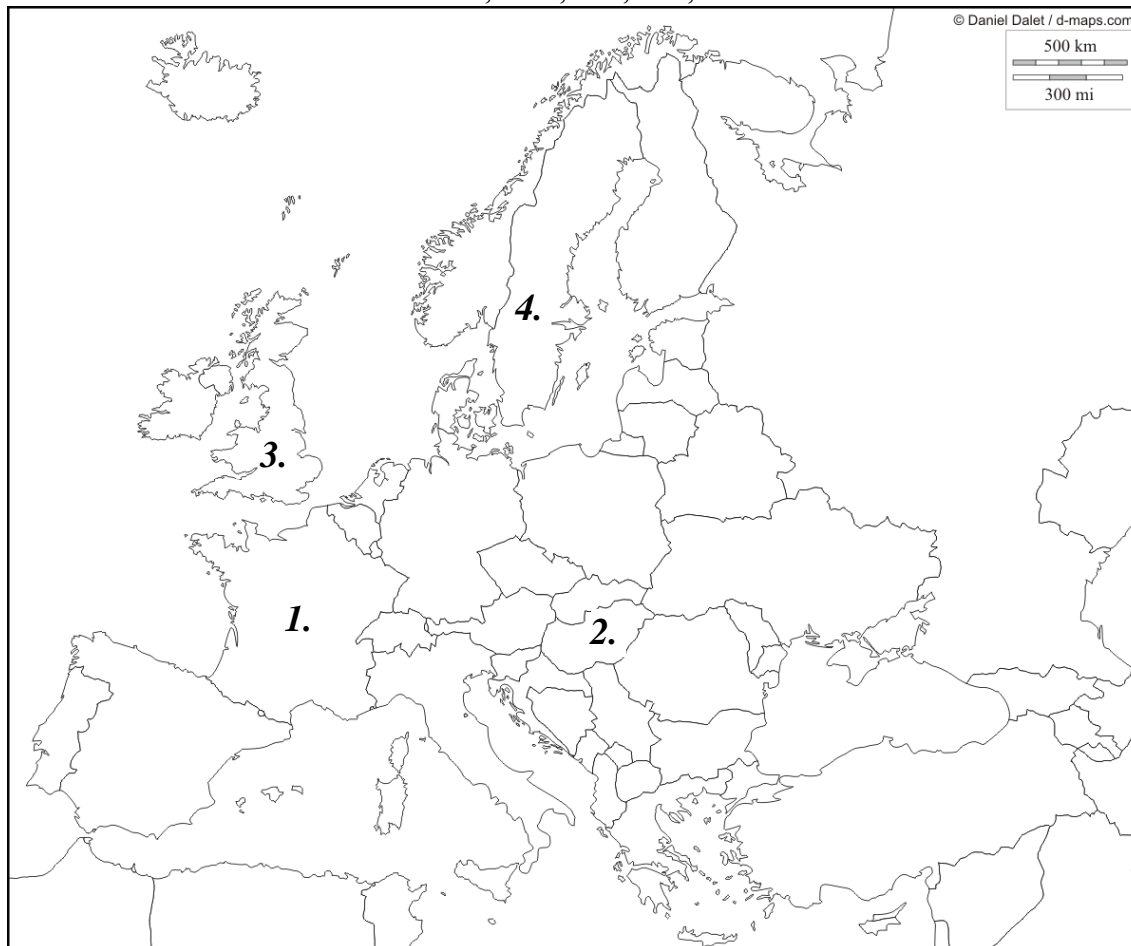

Az EU-s országok más szerzői, más tagállamai is alkottak olyan műveket, melyek a világ nagyon sok gyermekéhez eljutottak.

a) Melyik szerző melyik országban született? **b)** Jelöld sorszámmal a térképen is! **c)** Van közöttük kakukktójas is. Melyik az? **d)** Indokold meg a választásodat!

A blogon a térképen túl a raktári jelzetet is meg fogjátok adni, hogy az érdeklődő diákok hamar megtalálják a könyvet a könyvtárban. **e)** Írd a megfelelőt a megfelelő mű mellé!

B97, A 95, L14, B20, L77

- Minden megfelelő ország területére írt szám 1 pont. Összesen 4 pont.
- Ha az 5-öst nem írja egyik ország területére sem, 1 pont.

		a) Születési ország	e) Raktári jelzet
1.	Cécile Aubry: Belle és Sébastien	Franciaország	A 95
2.	Bálint Ágnes: Hajónapló	Magyarország	B20
3.	Frances Hodgson Burnett: A kis lord	Egyesült Királyság	B97
4.	Selma Lagerlöf: Nils Holgersson csodálatos utazása	Svédország	L14
5.	Jack London: Az éneklő kutya	Amerikai Egyesült Államok	L77

- Minden pontosan megadott ország 1 pont. Összesen 5 pont.
- Minden megfelelő helyre írt raktári jelzet 1 pont. Összesen 5 pont.

c) Kakukktójas szerző:

Jack London

1 pont

d) Miért? **Az Amerikai Egyesült Államok nem tagja az Európai Uniónak.**

1 pont

- Az egész feladat összesen maximum 17 pont

43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.

5.

Az irodalmi díjakat gyakran híres szerzőkről nevezik el. Gyermekirodalmi blogunkra természetesen gyermekirodalmi díjakról fogunk írni. Az anyaggyűjtés során talákoztunk az alábbi szöveggel.

a) A szöveg elolvasása után állapítsd meg, hogy a táblázatban szereplő állítások igazak vagy hamisak! Tegyd X-et a megfelelő oszlopba!

Gyermekirodalmi díjak – Astrid Lindgren-díj

Astrid Lindgren máig a legismertebb svéd író, könyveit világszerte több mint 90 nyelvre lefordították. 2002-ben 94 éves korában halt meg, de történetei örökké élni fognak. Emlékének adózva a svéd kormány nemzetközi díjat alapított: az Astrid Lindgren Emlékdíjat. A kitüntetés magas presztízsét mutatja, hogy közel félmillió euró (5 millió svéd korona) is jár a díjjal, ezzel is kiemelve milyen jelentősek azok a szerzők, illusztrátorok, mesélők és az olvasás népszerűsítésével foglalkozó szervezetek, akik Astrid Lindgren szellemiségét követve azon munkálkodnak, hogy az irodalom minél több gyermekhez és fiatalhoz eljusson, így minél többen, minél fiatalabb korokban részesülhessenek a kultúrából.

Az emlékdíj adományozói vallják, hogy a gyermekirodalomnak lehetősége van a megértést és a kölcsönös kapcsolatokat erősíteni az egyes emberek és kultúrák között. A díj által kapott elismertség és a jelentős pénzösszeg segít abban, hogy egyre több fordítás születhessen, és így még több gyermek juthasson hozzá magas színvonalú gyermekirodalomhoz.

A korábbi díjazottak:

2008: Sonya Hartnett (Ausztrália)

2007: Banco del Libro (Venezuela)

2006: Katherine Paterson (Egyesült Államok)

2005: Philip Pullman (Egyesült Királyság), Ryôji Arai (Japán)

2004: Lygia Bojunga Nunes (Brazília)

2003: Maurice Sendak (Egyesült Államok), Christine Nöstlinger (Ausztria)

(Forrás: Pompör Zoltán: A díj In: Sándor Csilla Mária (szerk.): Csodaceruza, Bp., URL: http://www.csodaceruza.com/cikk_tamer.html) Utolsó letöltés: 2011.01.12.)

	Igaz	Hamis	Állítás
1.)		X	2008-ban Ausztráliában Astrid Lindgren adta át a gyermekirodalmi díjat.
2.)		X	A díj egy érem átadását jelenti.
3.)	X		A díj által kapott elismertség és pénzösszeg segít abban, hogy egyre több fordítás születhessen.
4.)	X		A díjat szerzők, illusztrátorok, mesélők és az olvasás népszerűsítésével foglalkozó szervezetek kaphatják.
5.)		X	Csak európaiak részesülhetnek a díjból.
6.)	X		Astrid Lindgren a legismertebb svéd gyermekíró.

- Minden megfelelő cellába tett X 1 pont. Összesen 5 pont. (Szerkesztési hiba miatt egyel több item lett jelölve.)

60.	
61.	
62.	
63.	
64.	
65.	

6.

Az alábbi hírt készültök közzétenni a blogon, de könyvtárostanárotok azt ajánlja, hogy a jelölt helyeken pontosítsatok.

- a) Egészítsd ki a szöveget!
b) Az ajánlott műveihez írd oda *első* megjelenésük évét!

Ötvenkét európai posta közül 2010-ben is a Magyar Posta Európa-bélyege lett a legszebb. A győztes bélyeg Kormos István Vackorról szóló mesekönyvének illusztrációi, Reich Károly Kossuth-díjas grafikus munkái láthatók.

A szerző 1950-ben lett az Ifjúsági, majd Móra Kiadó szerkesztője. 1955-ben és 1972-ben József Attila díjat kapott.

Művei közül különösen ajánljuk, a következőket, melyek mind a mai napig a gyermekek kedvelt olvasmányai:

- Az égigérő fa (verses mesék, 1946)
- Mese Vackorról, egy pisze kölyökmackóról (1956)
- Zöldbajusz Marci királysága (1972)

A magyar gyermekirodalomban más szerző – illusztrátor párosok is vannak, akiknek neve összenőtt az olvasni szeretők szívében. Szavazz, Te kiknek a művei alapján készítenéd el a bélyegsorozat következő darabját:

- Csukás István (ill.: Sajdik Ferenc / Dargay Attila / Cakó Ferenc)
- Janikovszky Éva (ill.: Réber László)

Szavazatodat az iskolai könyvtárban adhatod le.

- Minden pontosan megadott információ 1 pont. Összesen 9 pont.
- Csukás István illusztrátorai közül bármelyik helyes elfogadható.

Források:

Borbély Sándor: *Kik írtak a gyerekeknek, A gyermek- és ifjúsági irodalom kislexikona A-tól Z-ig*, Bp., Unió, 1996
Székelyné Sipos Klára - Botosné Koscsó Ilona: *Ki kicsoda a mai magyar gyermekirodalomban? Életrajzi kislexikon kortárs írókról, költőkről*, Bp., OSZK KMK - Debrecen, Csokonai, bármely kiadás
Péter László (főszerk.): *Új magyar irodalmi lexikon*, Bp., Akad. K., bármely kiadás

66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
71.	
72.	
73.	
74.	

7.

Az egyik legnépszerűbb hazai kortárs szerző Varró Dániel, ezért az induló blogon vele kapcsolatos írásra mindenképpen szükség van. Az iskolai könyvtár katalógusában a következő műveket találsz meg, melyek alapján vázlatot írsz egy blogbejegyzéshez.

V51
Varró Dániel, 1977-
Bögre azúr : versek / Varró Dániel. -
Utánnny. - Budapest : Magvető, 2010,
cop. 1999. - 93, [5] p. 21 cm

V51
Varró Dániel, 1977-
Túl a Maszat-hegyen : Muhi Andris és
a pacák birodalma : verses meseregény /
Varró Dániel ; [Varró Zsuzsa rajz.]. -
Utánnny. - Budapest : Magvető, 2008,
cop. 2003. - 205, [2] p. ill. 22 cm

V51
Varró Dániel, 1977-
Szívdezzert : kis 21. századi temegén /
Varró Dániel ; [. Rácz Nóra ill.]. -
Budapest : Magvető, 2007. - 91, [4] p.
ill., részben színes 20 cm

C 12
Carroll, Lewis (1832-1898)
Aliz kalandjai Csodaországban és a
tükör másik oldalán / Lewis Carroll ; Sir
John Tenniel rajz. ; [ford. Varró Zsuzsa]
; [a verseket ford. Varró Dániel]. -
[Budapest] : Sziget, 2009. - 252 p. ill. 31
cm

Vázlat

a) Életkora: 34 éves

b) Leggyakoribb kiadója:
Magvető

c) Saját művei:
Bögre azúr
Túl a Maszat-hegyen
Szívdezzert

d) Fordítás:
Aliz kalandjai Csodaországban és a tükör másik oldalán

e) Átdolgozás:
Diótörő

V51
Varró Dániel, 1977-
Diótörő / Ernst Theodor Amadeus
Hoffmann Diótörő és Egérkirály c.
története alapján írta Varró Dániel ; az
illusztrációkat festette Odegnál Róbert. –
Budapest : Dió Stúdió, 2005. - 21, [6] p. :
ill., színes ; 24 cm (Dió könyvek)

- Minden helyes válasz 1 pont. Összesen 7 pont.

75.	
76.	
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	

**Örülünk, hogy részt vett ebben a munkában! Viszontlátásra a következő fordulóban!
A feladatlapokat a megyei versenyszervezőnek a versenyévad végéig meg kell őriznie.**